Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 65. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 22-го БЕРЕЗНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MARCH 22, 1977 No. 65. VOL. LXXXIV.

ПРЕДСТАВНИКИ Т—ВА ЗА ПАТРІЯРХАЛЬНИЙ УСТРІЙ НА АВДІЄНЦІЇ У ВЛАДИКИ ЛОСТЕНА

Владика Василь Лостен

Філядельфія. — З Крайової Управи Т-ва за Патріярхальний Устрій Помісної Української Католицької Церкви інформують, що представники цієї Управи та Управи Ради Мирян: голова ред. Василь Качмар та дир. Ярослав Пастушенко, мґр Ярослав Щербанюк, д-р Володимир Пушкар та д-р Роман Осінчук минулої суботи, 19-го березня відвідали Владику Василя Лостена, Апостольського Адміністратора Філядельфійської Архиєпархії, та відбули з ним розмову, яка відбулася в приявності канцлера о. Роберта Москаля та о. Андрія Бавнчока і тривала дві з половиною години. В розмові були з'ясовані такі справи, як: 1) Поминання Патріярха Йосифа під час св. Літургій, 2)Відкликання суспенди священиків (о. митрат Маріямн Бутринський, о. Іван Кротич, о. Лев Любинський та св. п. отець крил. Микола Павлишин) і надання юрисдикції парафіям св. Покрови у Клівленді, Архистратига Михаїла у Філядельфії, 3) Запрошення Патріярха Йосифа до участи у сподіваній в короткому часі інсталяції нового Митрополита Українців Католиків у ЗСА, 4)Справа англізації нашої Церкви в деяких парафіях, 5) Взаємна співпраця з мирянським рухом, 6)Навчання релігії в парафіяльних школах та ряд інших актуальних справ і проблем. Владика Лостен прихильно і з повним зрозумінням поставився до з'ясованих проблем — інформують представники Т-ва за Патріярхальний Устрій ПУКЦеркви.

Д-р Михайло Снігурович переобраний на голову Окружного Комітету Відділів УНС в Ню Гейвен

Д-р Михайло Снігурович

Бріджпорт, Конн. — В неділю, 13-го березня 1977 р. відбулися тут в Українськім Народнім домі річні загальні збори Окружного Комітету Відділів УНС, в яких взяло участь двадцять представників від 12-ти Відділів на всіх 19 Відділів Округи.

Голова д-р Снігурович, відкриваючи збори привітав пані Марію Душник, заступницю головного предсідника УНС, та приявних відділових урядовців, після чого обрану президію зборів, до якої увійшли: почесний голова Михайло Галькевич, почесний член п-і Душник та Володимир Василенко — голова, і Василь Добчанський — секретар.

Після відчитання протоколу з минулорічних зборів секретарем Тарасом Слівінським, голова д-р Снігурович звітував про діяльність Округи в 1976 р., включаючи приєднання 88 нових членів до УНС, та суспільно-громадську діяльність, участь в відзначеннях 200-річча Америки, секретарські курси, пікнік та оборону прав людини в Україні. На його думку Окружні Ко-

(Закінчення на стор. 3-ій,

Український Музей в Ню Йорку започаткував Великодню Виставку програмою для дітей

Ню Йорк. (М.С.) — В суботу і неділю, 19 і 20-го березня, ц.р., тут у приміщеннях Українського Музею відбулася в ранніх та пополудневих годинах Великодня програма для дітей.

Комітет у складі молодих пань-членок Союзу Українок Америки — Оксана Байко, Таня Бутович, Ґаля Даниш, Марта Денисенко, Галя Лойко, Ляля Мартинюк, Зірка Палюх і Каміля Смородська зайнявся приготуванням програми. Працю Комітету координувала заступниця голови СУА Оля Ставнича. На програму склалися: Ляльковий теарт 83-го Відділу СУА під керівництвом Олі Гаєцької, який відіграв 5 „Великодніх картин", фільм Славка Новицького „Писанка" та показ писання писанок.

Діти приглядалися Ляльковому театрі з притаманним для них захопленням, переживали голосно пригоду дівчинки, якій розсипався кошичок з писанками, вслухувались у великодні дзвони та гляділи широко розкритими очима на прегарний фільм „Писанка", що наче підготовляв публіку до дальшої програми — показу писання писанок. Пояснення техніки писання писанок дали в українській і англійській мовах пані Ірина Гошовська і Ганя Ьутович.

Біля п'ятьох довгих столів, на яких світились свічки, лежали приготовані кістки, віск та слоїки з фарбами, засіли діти і з великою увагою взялись до писання писанок після взорів, які дбайливо приготовили пані та розвісили на стінах залі. На окремому столі пишались два великодні кошики, готові до свячення, які приготовила Люба Волинець. Діти були так перейняті та зацікавлені цією працею, що коли прийшов намічений кінець програми важко було їх переконати, щоб йшли домів. При відході, кожна дитина одержала течку з ілюстрованими інструкціями писання писанок, леґендою про писанку, поясненням символів взорів на писанках та музейний памфлет.

У дводенній програмі взяло участь понад 100 дітей з Ню Йорку, Ню Джерзі та Коннектикат. Між ними були також діти не-українського походження і для них давала пояснення до „Великодніх картин" Лялькового театру в англійській мові пані Ірена Стецьків-Бехтольд. Під час перерви батьки і діти оглянули музей та закупили великодні подарки у музейній крамничці.

БІЛЬШІСТЬ ДИПЛОМАТІВ СХВАЛЮЄ ВИСТУП ПРЕЗИДЕНТА КАРТЕРА В ОН

Об'єднані Нації, Н. Й.— Більшість дипломатів в Об'єднаних Націях заявили, що вдоволені з промови президента Джіммі Картера, яку він виголосив в Генеральній Асамблеї ОН минулого четверга і в якій головну увагу звернув на пошанування людських прав по цілому світі, а деякі твердили, що виступ Президента — це найсильніша оборона цих прав з боку ЗСА від часу, коли Еленор Рузвельт очолювала Комісію Людських Прав у цій міжнародній організації. Представник Коста Ріки похвально висловився про заклик президента Картера створити спеціяльний пост Високого Комішенера для людських прав, а інші дипломати заявили свою підтримку вимозі Президента, щоб Об'єднані Нації „скріпили і поліпшили" процедури, зв'язані з обороною цих прав і розглядом різних зажалень, які напливають кожного дня до ОН. Деякі дипломати заявили, що „приємно здивовані", що президент Картер обіцяв вплинути на Сенат, щоб остаточно ратифікувати ряд договорів Об'єднаних Націй, які делегація ЗСА до ОН давно підписала, але Сенат досі їх ще не ратифікував.

Власне у зв'язку з тими договорами ОН щодо людських прав виринула теж критика промови президента Картера в Генеральній Асамблеї. Деякі з тих договорів, наприклад Договори щодо політичних, громадянських, економічних і суспільних прав, зазначують, що саме уряди дуржав, в яких відбуваються порушення цих прав, мають зголошувати ці порушення до ОН. Критики твердять, що це подібне до вимоги, щоб вбивник сам зголосився на поліцію. Інші вказують, що ті договори стараються встановити рівні заробітньої платні, рівні освіти тощо, що може створити конфлікт між стандартами, встановленими урядами окремих держав. Хоча майже всі запитані дипломати хвалили Президента за його заклик до Сенату ЗСА, щоб нарешті ратифікував Декларацію щодо народовбивства, тобто, договір, який засуджує спроби знищити національні, етнічні, релігійні чи расові групи, то критики вказували, що президент Картер „нереалістично" закликав Об'єднані Нації, щоб перенесли свою Комісію Людських Прав із Женеви до Ню Йорку, де, мовляв, вільна преса мала б кращий нагляд над діяльністю цієї Комісії. Критики твердять, що Совєтський Союз, комуністичні держави і багато країн „третього світу" ніколи не погодяться на те, щоб згадана Комісія була перенесена до Ню Йорку.

Представники Відділу УККА в Ню Йорку вручили урядовцеві місії ЗСА в ОН звернення до Президента

Ню Йорк, Н. Й. (ід) — в п'ятницю, 18-го березня ц. р., чотири представники місцевого Відділу УККА передали на руки урядовця американської Місії до Об'єднаних Націй звернення до президента Джіммі Картера про порушення людських прав в Україні. Ця передача була у зв'язку з українською демонстрацією перед будинком ОН день раніше, з підтримкою для Президента за його прихильні вислови в обороні людських прав. Тому, що передача того самого дня була неможлива, представник американської Місії сказав, що слідуючого дня урядовець Місії прийме це звернення.

У зверненні, яке прийняв Джон Л. Гірш, дорадник Місії в справах безпеки, говориться про виступи президента Картера в обороні Александра Ґінзбурга та Юрія Орлова, із заміткою, що ці виступи піднесли на дусі багато людей по обох боках залізної заслони. У зверненні місцевий Відділ УККА також просить Президента виступити в обороні українських політв'язнів Миколи Руденка, Олекси Тихого, Валентина Мороза, Юрія Шухевича та інших.

Звернення вручили представники місцевого Відділу УККА: Марта Степаняк-Кокольська, адв. Аскольд Лозинський, мгр Борис Потапенко та Ігор Длябога.

Пан Гірш повідомив, що він передасть це звернення амбасадорові ЗСА до ОН Андрю Янгові, а той правдоподібно перешле його Президентові.

У 20-хвилинній розмові порушено ще кілька інших справ відносно оборони людських прав.

Брежнєв перестерігає президента Картера за оборону людських прав

Москва. — Генеральний секретар ЦК КПСС Леонід Брежнєв особисто виступив проти веденої президентом Джіммі Картером кампанії в обороні людських прав, заявляючи, що нормальні відносини між ЗСА і СССР не можуть так довго існувати, доки Адміністрація ЗСА мішатиметься до внутрішніх справ інших країн. Коментатор американської радіостанції СіБіЕс, яка передала в понеділок, 21-го березня ц. р., інформацію про виступ Брежнєва, заявив, що Брежнєв з обуренням висловлювався про американську політику оборони людських прав, заявляючи, що доки З'єднані Стейти Америки старатимуться вчити інші країни, як вони мають поводитися, так довго не може бути нормальних відносин між державами.

Прем'єр Японії на відвідинах в ЗСА

Вашінгтон. — Прем'єр-міністер Японії Такео Фокуда прибув в неділю, 20-го березня, з офіційною візитою до ЗСА. Фокуда має намір зустрітись з президентом Картером, державним секретарем Венсом та іншими політичними діячами Америки. Головною темою розмов мають бути економічні справи і затіснення торговельних відносин між ЗСА і Японією, як також пляноване відтягнення урядом ЗСА військових частин з Південної Кореї. На летовищі біля Вашінгтону вітали Фокуду представники Державного департаменту і японської амбасади. Офіційна зустріч з Президентом відбудеться у вівторок, 22-го березня.

КОНҐРЕСМЕН РО ЗНОВУ ПРОПОНУЄ ПОЧЕСНЕ ГРОМАДЯНСТВО ДЛЯ МОРОЗА

Вашінгтон. — Республіканський конгресмен Роберт Ро з Ню Джерзі вніс поновно резолюцію в Палаті Репрезентантів надати Валентинові Морозові почесне громадянство ЗСА. Таку ж резолюцію були внесли в липні минулого року конгресмени Едвард Кач, Кристофер Дадд і Міллісент Фенвік, а до яких прилучилося було понад 60 членів Палати Репрезентантів. Одначе ця резолюція не була піддана під голосування, бо комісія міжнародних відносин не взяла її до уваги.

Конгресмен Ро, відновляючи резолюцію, відкликався на факт, що В. Мороз зрікся совєтського громадянства ще минулого року і це може загрожувати його безпеці. Резолюція (ч. 202) „уповажнює і закликає Президента ЗСА найменувати Валентина Мороза почесним громадянином ЗСА".

Мороз є 5-ою особою, яка удостоїлася цієї особливої почесті за час понад 200-літнього існування ЗСА. Чотири інші це: Христофер Колюмб, Тадеуш Косцюшко, Вінстон Черчіль і Александер Солженіцин. Тільки В. Черчіль одержав цю почесть.

В справі піддержки цієї та інших резолюцій, які відносяться до українських політв'язнів, українські громадяни повинні звертатися до своїх сенаторів і конгресменів, закликаючи їх солідаризуватись з конгресменом Ро та іншими внескодавцями в Конгресі ЗСА.

В КЛІВЛЕНДІ ЗАПОВІДАЮТЬ НАУКОВУ КОНФЕРЕНЦІЮ ПРО ПЕРЕСЛІДУВАННЯ ВІРИ В УКРАЇНІ

Клівленд, Огайо (рід) — Заходами Інституту для совєтських і східньоевропейських студій при Джон Карролл університеті, Українських Злучених Організацій — Відділу УККА та Міжконфесійного Церковного Громадського Комітету Оборони Христової Віри в Клівленді, відбудеться тут Наукова конференція про совєтські переслідування релігії в Україні. Час: субота, 2-го квітня 1977 р., від год. 9-ої вранці до 2-ої по полудні. Місце: О'Дей, кімната Студентського Центру при Джон Карролл університеті, Огайо, 44118. Зголошення — до 31-го березня 1977 р. Вступ разом з обідом — 5 дол. У програмі: отець Г. Ф. Біркенгавер, президент Джон Каррол університету — привітання і вступні зауваги; о. д-р Ат. Пекар, ЧСВВ, професор моральної теології і слов'янської спадщини у Візантійсько-католицькій семінарії свв. Кирила і Методія, Піттсбург, Пенсильвенія: „Нищення Католицької Церкви в Україні"; д-р Т. Е. Берд, професор слов'янських і східньоевропейських мов і літератур в Квінс коледжі при Нюйоркському університеті: „Нищення Української Православної Церкви"; д-р Д. Стів, проф. історії в Стетсон університеті, ДеЛямд, Фльорика: „Нищення Українсько - Євангельської Церкви"; д-р Р. Д. Морозюк, професор східньохристиянської історії та теології в Конкордія університеті, Монтреаль, Канада: „Протирелігійна пропаганда в Україні"; д-р Б. Боцюрків, професор політичних наук і директор Інституту совєтських і східньоевропейських студій при Карлтон університеті, Оттава, Канада: „Совєтська релігійна політика в Україні"; проф. д-р М. Пап, директор Інституту для совєтських і східньоевропейських студій при Джон Карролл університеті — Заключне слово.

3-го жовтня 1976 відбулося в Клівленді протестаційне віче проти переслідування релігії в Україні.

Заповіджена Наукова конференція є дальшим кроком, згідно з проголошенням Світовим Конгресом Вільних Українців Року Оборони Релігії і Христової Церкви в Україні.

Чікаґо організує оборону політичних в'язнів

Чікаґо (С. Вовк) — Зворот в американській політиці відносно оборони людських прав заохотив гурт молодих дружинників СУМА в Чікаґо почати організовану активність в обороні українських політв'язнів, організуючи Комітет Оборони Українських Політв'язнів в Совєтському Союзі під патронатом УККА.

На протязі лютого збирано підписи під петиціями до президента Джіммі Картера в справі оборони арештованих членів Української Громадської Групи в Києві Миколи Руденка та Олекси Тихого. Кожний лист висилано окремо. Таких листів вислано із Чікаґо та околиць 1,700. Не маємо в обліку листів, які пішли через інші руки. Комітет просить до співпраці всіх охочих до дії. Адреса Комітету:

Committee for the Defense of
Ukrainian Political Prisoners
in the Soviet Union
2457 W. Chicago Ave.
Chicago, Illinois 60622

Антисовєтські кличі в Ленінґраді

Ленінград. — Ленінградський суд засудив на 6 і 7 років ув'язнення двох росіян, Олега Волкова і Юрія Рубакова, за антисовєтські кличі, що їх вони виписували на мурах домів у Ленінграді. Судця Надєжда Кубасова заявила, що обвинувачені не тільки займалися антисовєтською пропаґандою, але також нищили „державну власність". Один з таких написів, зроблених засудженими, звучить: „Ви душите свободу, але душа не признає неволі".

Сиракюзи і Вотервліт спом'януть Шевченка цієї неділі

Українські Громади в Сиракюзах та Олбанської округи спом'януть Тараса Шевченка в найближчу неділю, 27-го березня.

СИРАКЮЗИ, Н.Й. — Відзначення роковин Тараса Шевченка відбудеться старанням імпрезової референтури Відділу УККА в неділю, 27-го березня, в год. 5-ій по полудні в місцевому Українському Народному Домі. Програму Свята виповнять виступи чоловічого хору „Сурма" під диригентурою Василя Хмура, святочна доповідь пані Надії Сеник, деклямація у виконанні пані Володимири Смик, виступи молоді СУМА і Пласту та читання Шевченкового „Заповіту" в десяти мовах.

ВОТЕРВЛІТ, Н.Й. — Окружна Школа Українознавства у Вотервліті, під протекторатом Окружного Комітету Відділів УККА Олбанської округи: Амстердам, Вотервліт, Коговз і Трой, улаштовує Шевченківський концерт у неділю, 27-го березня, в год. 5-ій по полудні в залі Українського Клюбу. У програмі Шевченківський монтаж з деклямаціями й співами укладу мгр Дарії Якубович, з участю всіх учнів школи. Також виступатиме дівочий співочий гурток „Кобза" під керівництвом Я. Кушніра.

ПРЕМ'ЄР ІНДІЇ ІНДІРА ҐАНДІ І ЇЇ СИН ПРОГРАЛИ ВИБОРИ

Ню Делі, Індія. — Асошіейтед Пресс інформує, що прем'єр-міністер Індії Індіра Ґанді і її Конгресова партія, яка керувала країною останніх 30 років, програли у крайових виборах. Також син Індіри Ганді, який старався про вибір до парляменту, програв вибори в першому голосуванні. В понеділок, 21-го березня ц. р., американські кореспонденти інформували з Ню Делі, що пані Ґанді має намір зрезигнувати з посту прем'єр-міністра і передати тимчасове керівництво державою в руки голови Парляменту. Переможцями у виборах вийшли соціялісти, які програли були вибори 1971 р. в користь Індіри Ґанді. Лідер Соціялістичнлї партії Рай Нарайн, адвокат і колишній змагун у тяжкій вазі, який був, як він твердить, 40 разів арештований британцями і режимом І. Ґанді, переміг тим разом кандидата Конгресової партії 50 тисячами голосів. Довідавшись про висліди виборів, лідери Соціялістичної партії розпочали змісця переговори з меншими політичними партіями для створення коаліційного уряду. Нічого в інформації не згадується про місце прем'єр-міністра, поки Індіра Ґанді формально не зрезигнувала із свого становища.

Політичні коментатори твердять, що Конгресова партія, чи як в Індії говорять, „партія Індіри Ґанді", програла вибори тому, що не зуміла допильнувати розвитку економії в останніх роках, допускаючи до інфляції і безробіття. Також політика зменшення народин, яку пропаґувала Ґанді, не знайшла у північній Індії схвалення, і ця частина країни вела відкриту кампанію проти теперішнього уряду, зокрема проти Індіри Ґанді.

Делеґація ЗСА хвалить В'єтнам, ганить Ляос

Маніля, Філіппіни. — П'ятичленна делеґація ЗСА, яка протягом минулого тижня відвідала комуністичні держави В'єтнам і Ляос, у неділю, 20-го березня, прибула сюди на військову базу ЗСА, заявляючи, що переговори з урядом Ляосу в справі відшукання „пропалих без вісті" американських вояків під час війни в Індокитаї не увінчалися успіхом, бо ляоський уряд не дав жадних конкретних запевнень, що буде розшукувати за тими вояками, хоча вимагав „повоєнної допомоги" від Америки.

Натомість, голова американської делеґації Ленард Вудкак, президент профспілки Об'єднаних автомобілевих робітників, та інші члени делеґації похвально висловлювалися про уряд В'єтнаму, який передав американській делеґації тіла 12-ох летунів, які згинули під час війни, були поховані на різних в'єтнамських цвинтарях, а тепер їхні тіла викопано і переслано до ЗСА. Після точної перевірки, яку зарядив Департамент оборони — хоча в'єтнамці подали прізвища кожного із 12-ох американських пілотів — тіла будуть передані родинам, щоб вони могли похоронити їх в родинних місцевостях.

Ленард Вудкак рівнож хвалив Ганой за те, що створив спеціяльну організацію, яка має за завдання розшукувати інформації про „пропалих без вісті" в'єтнамських і американських вояків, та що обіцяв передати „всі можливі інформації" урядові ЗСА. Вудкак, однак, теж поінформував, що Ганой домагається, щоб Вашінгтон додержав обіцянку з паризьких мирових договорів з 1973-го року і надав В'єтнамові „повоєнну допомогу". Як відомо, ЗСА твердять, що не зобов'язані додержуватися цієї обіцянки, бо Північний В'єтнам порушив паризькі договори своєю інвазією Південного В'єтнаму.

Делеґація ЗСА до В'єтнаму та Ляосу мала за завдання не тільки порушити справу „пропалих без вісті" вояків, але теж розпочати заходи щодо встановлення нормальних зв'язків між Америкою та цими двома комуністичними державами.

Збройна боротьба в Заїрі продовжується

Кіншаса, Заїр. — Речники заїрського уряду повідомили, що вістки про те, що місто Колвезі, де находяться головні копальні міді, нібито впало в руки напасників з території сусідньої Анголі, не відповідають правді, бо сам заїрський президент Мобуто Сесе Секо відвідував це та інші міста в південній частині країни і переконався, що заїрські збройні сили „успішно протиставляться напасникам".

Як відомо, минулого тижня на південну частину Заїру (колишнє Бельгійське Конґо) розпочали напад колишні партизани, які в 1960-их роках безуспішно старалися відділити провінцію Катанґа від тодішнього Бельгійського Конґа, і деякі пресові аґенства твердили, що повстанці, які після поразки були осіли в Анголі, тепер нападають на Заїр під проводом кубинських вояків. Уряд ЗСА вислав Заїрові парашути, медикаменти, харчі і запасові частини до літаків, але не післав жадної зброї чи амуніції. Державний департамент минулої п'ятниці вперше закинув марксистському урядові Анголі, який прийшов до влади через військову допомогу Куби і Совєтського Союзу, що той уряд таки допомагає катанґським напасникам. Проте, речники уряду ЗСА далі відмовляються коментувати вістки, що повстанці є під командою кубинців, зазначуючи, що на це нема „незаперечних доказів".

З інших джерел відомо, що хоча заїрські збройні сили ще держать в своїх руках преважливі копальні міді, то напасники таки поволі посуваються вперед.

Між іншим, комуністичний Китай минулого тижня заявив, що підтримує допомогу ЗСА для Заїру, бо вона має на меті „протиставитися експансіоністичним замірам Совєтського Союзу і Куби". Речник Пекіну однак зазначив, що хоча Китайська Народна Республіка „підтримує всі заходи, які здержують аґресію СССР", то рівнож наставрує Америку, якщо вона хотіла б встановити свою власну гегемонію в Африці".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Доктрина Картера

Справу оборони людських прав в цілому світі президент Джіммі Картер видвигає майже в кожній своїй промові, майже на кожній своїй пресовій конференції від самого початку його президентури, яка розпочалася щойно два місяці тому. Ці публічні виступи Президента на захист людських прав спричинилися до того, що американські журналісти вже назвали його становище в тій справі ,,Доктриною Картера''. І виглядає, що журналісти правильно окреслили ці виступи Президента, бо своєю промовою в Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй минулого тижня він доказав, що ця ,,Доктрина Картера'' далі діятиме та що питання людських прав дійсно стало ,,невід'ємною частиною американської закордонної політики''.

Промова президента Картера в ОН була знаменною з багатьох поглядів. Вже сам факт, що Президент вибрав той міжнародний форум для своєї промови вказує, що він перед цілим світом хотів підкреслити свою відданість і відданість цілого американського народу справі людських прав. Він одверто сказав, що оборона цих прав є для Америки ,,зобов'язанням, а не тільки політичним позуванням''. Коли взяти під увагу те, що цей виступ Президента — це була його перша промова, в цілості присвячена закордонній політиці ЗСА, то факт, що в ній головний наголос був на питанні пошанування людських прав, вказує, яку вагу прикладає цій справі президент Картер.

Кульмінаційною точкою його промови були ствердження: ,,Всі держави, які підписали Хартію Об'єднаних Націй, зобов'язалися додержувати і шанувати основні людські права. Отже, жаден член Об'єднаних Націй не може твердити, що переслідування його громадян є виключно його внутрішньою справою''. Навряд чи міг президент Картер підшукати кращий аргумент, щоб доказати безпідставність тверджень Москви, яка останніми тижнями часто ,,нарікає'', що, мовляв, уряд ЗСА своєю обороною дисидентів і людських прав у Совєтському Союзі ,,втручається увнутрішні справи'' СССР. Президент правильно зазначив, що питання людських прав — це універсальне питання і що кожний член Об'єднаних Націй має не тільки право, але фактично обов'язок займати голос, коли ці права порушені в будь-якій частині світу.

Своїми виступами в обороні людських прав у всіх країнах — зокрема в комуно-російській імперії, яка є найбільшим порушником політичних, національних, релігійних і загальнолюдських прав — президент Картер сумлінно виконує цей обов'язок і своєю промовою в Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй рішучо подав до відома ,,містові і світові'', що його уряд далі виконуватиме цей обов'язок. Це й можна вважати за ,,Доктрину Картера'', яку можна тільки вітати та всіма силами і засобами піддержувати.

Опінія Заходу допомагає

Звільнення з ув'язнення в СССР відомого у Вінниці лікаря д-ра Михайла Штерна, який не тільки допомагав місцевому населенню, але також дуже сильно й переконливо виступав на процесі в обороні української мови і права користуватися нею у щоденному житті, було чималою несподіванкою для багатьох осіб на Заході, зокрема тих, які під впливом обставин почали були втрачати віру в силу зорганізованої масової публічної опінії, з якою мусить рахуватися кожна країна і кожний навіть диктаторський уряд. Кореспондент ,,Ню Йорк Таймсу'', Крістофер Врен, інформуючи про звільнення д-ра Михайла Штерна, виразно наголошує важність публічної опінії, кажучи, що Штерна звільнено не тільки з ,,гуманітарних причин'', як про це говорить офіційне совєтське повідомлення, але також у великій мірі завдяки зорганізованим масовим протестам на Заході, головно серед лікарів та інших науковців, які перестерігаючи Совєтський Союз перед можливими неґативними наслідками у міжнародних відносинах, вимагали негайного звільнення їхнього колеги з ув'язнення і привернення йому права далі працювати у своєму фаху.

Замітним при тому є випадок знову ж таки ,,одного в полі вояка'', який зробив максимум для звільнення д-ра М.Штерна. Західньо-німецький новеліст Генріх Болл зібрав був серед лікарів в Европі 50.000 підписів під протестною петицією, яку він потім переслав на адресу Брежнєва, Верховної Ради СССР і уряду з вимогою звільнення д-ра Штерна. Цей наполегливий вчинок Болла гідний не тільки відмічення для прикладу, але в першу чергу для наслідування, зокрема у випадку українських акцій в обороні політичних в'язнів і борців за людські й національні права на нашій Батьківщині.

Гідна і мужня постава д-ра Михайла Штерна на суді і допомога у мобілізації публічної опінії його двох синів, які перебувають у вільному світі, як також вияв симпатії і корисні акції українських громад на поселеннях, що з вдячности за оборону української мови на процесі, яку він уважає ,,своєю рідною мовою'', виступали в його обороні, були тими допоміжними чинниками, які уможливлювали і приспішували мобілізацію прилюдного тиску на совєтських верховодів. До крику дружини д-ра М.Штерна ,,Вбивники!'' долучились всі вільні люди на Заході і тому добилися успіху.

Історія засуду, перебіг процесу, відважна постава підсудного, акції в його обороні у вільних країнах — дуже повчальні. Їх можна уподібнити до процесів і постави українських політв'язнів Валентина Мороза, Юрка Шухевича та багатьох інших незламних українців, в обороні яких треба розвинути подібні до Штернових оборонні акції на Заході. Опінія Заходу таки допомагає.

Внутрішня слабість СССР причиною розбудови військової сили — твердить директор Сі-Ай-Ей

Вашінґтон. — Стенсфілд Турнер, новий директор Центральної Розвідчої Аґенції (Сі-Ай-Ей), заявив у неділю, 20-го березня, що Москва за всяку ціну старається скріпити свою військову силу, щоб в такий спосіб применшити важливість ,,недомагань внутрі". Промовляючи на телевізійній програмі ,,Фейс ди Нейшин", Турнер, який має ранґу адмірала і донедавна командував збройними силами НАТО в південній частині Европи, заявив, що економічна, ідеологічна та політична слабість совєтського уряду в самому Совєтському Союзові є важливою причиною, чому Москва так наполегливо старається розбудувати свою військову силу. Він твердив, що Кремль, ,,який ще думає катеґоріями 19-го століття" надіється, що військова перевага над Заходом, зокрема над ЗСА, ,,збалянсує внутрішні слабості СССР" та дасть Москві ,,важливі політичні впливи" в міжнародній політиці.

І.Головінський

ЦЕНТРАЛЬНА ПРОБЛЕМА

(Українська мова в процесі збереження національної тотожности)

(2)

В виїмкових випадках, серед дітей і молоді особиста ворожнеча до своїх батьків, яких уява молоді утотожнює з українським ,,establішментом'', перемінюється у ворожнечу до української мови і всього, що споріднене із українством. Є такі случаї, що згадані діти, щоб дразнити своїх батьків, будуть говорити до них англійською мовою, хоча добре володіють українською мовою.

Відносно старших, до явища ,,групового натиску'', своєрідної нашої ,,овечої психози'', ще треба додати досить поширене в нас почуття меншевартости. Ми часто захоплювалися ,,німецькою'' наукою, ,,англійською'' культурою, чи ,,французьким'' мистецтвом. Вибившись на відповідні становища, деякі з українців підсвідомо підтримували асиміляцію нашого потенціялу, перекручуючи свої імена чи прізвища на чужу вимову, думаючи, що здобудуть тим респект, признання чи кар'єру серед чужинців. Здається, що легше є для англійців навчитися вимовляти українські імена і прізвища, чим — (наприклад) — таке польське прізвище як Бжезінські, ще в додатку Збігнеф. Треба мати тільки респект перед професором Бжезінським, бо він розуміє, що якщо американці чи англійці такі культурні і мудрі, то вони навчаться вимовляти його ім'я, а в додатку ще будуть респектувати його особисто і нарід, з якого походить, а це цілком не пошкодить йому в його особистій кар'єрі. Самозрозуміло, що не можна посуджувати українців, які маловажно ставляться до своїх імен чи прізвищ, в браку національної свідомости. Одначе таке легковажне ставлення з їхнього боку спричинюється до того, що часто чужинці не уважають їх за українців хоча, в українському середовищі вони відомі як українці. Коли такі люди мають певні мистецькі чи наукові здобутки, то таке легковажне ставлення до своєї особистої тотожности поменшує в очах чужинців вартість наших здобутків як спільноти.

Часом старші в публічних місцях, чи в приявності чужинців, звертаються до дітей англійською мовою. Таке хибне розуміння ,,чемности'' не викличе у дітей респекту до української мови. Декому може здаватися, що особиста поведінка це справа дрібничкова. Одначе справи, які нам можуть видаватися дрібничковими, можуть посередньо мати поважні наслідки. Треба завжди пам'ятати, що якість нашої національної тотожности є тільки сумою якости наших особистих ,,Я''.

Крім особистої поведінки, яка впливає на затрату розговірної української мови, є також ряд складних обставин нашого суспільного життя, які посередньо доводять до послаблення української розговірної мови, а в парі з тим до послаблення почуття національної тотожности. Самозрозуміло, що суспільні організації і установи, шкільництво, наукові середовища, Церкви тільки віддзеркалюють цей стан, який панує в загальному суспільстві. Як відомо, проблеми в кожному із цих секторів є скомпліковані, багато на ту тему вже було написано, тому я обмежусь до тих проблем, які можуть бути найбільш суттєвими.

Найбільшою проблемою нашого шкільництва є те, що не всі чинники, відповідальні за наше шкільництво, трактують його як українське, і то не тільки під оглядом назви, але і змісту. Можна уявити собі, як це баламутить дітей і молодь, коли в ,,українських'' школах учителі говорять до них англійською мовою, і то не тільки в клясі, але і на перерві. Коли ж у настанові й уяві дитини затратиться різниця поміж українською мовою, як своєю рідною, і англійською, як чужою, приходить у першу чергу до двомовности, а відтак до цілковитого щоденного ужитку англійської мови. Можна також згадати про брак підручників українською мовою, особливо таких, які відносяться до віку та сучасних зацікавлень молоді.

В додатку до збереження української мови в нашому шкільництві, зокрема важливим і заразом тяжким завданням є розвивати українську мову як наукову. Це в першу чергу є важливим з уваги на нашу високошкільну молодь, яка потребує прикладу живучости нашої мови, і то не тільки як розговірної, щоденної, але як наукової. Духові, культурні і наукові надбання народу зберігаються виключно через живучість і багатство мови. Народи, які зуміли розвинути свою мову в технічних і наукових ділянках, вдержали також свою силу і живучість. Це не є припадкове, що сьогодні на рідних землях українські науковці силою обставин змушені друкувати свої праці російською мовою. Таку політику веде окупаційна влада з розмислом, щоб довести до зубожіння і занику української мови, а в парі із тим до денаціоналізації. Сучасна дійсність накладає на наших науковців відповідальне, але заразом і тяжке завдання. З одного боку для усвідомлюючої праці серед чужинців треба писати чужими мовами праці з українознавчих ділянок, але з другого боку треба видавати серйозні праці українською мовою, і то не тільки з ділянки історії чи літератури, але і стислих наук. Коли хтось бажає читати в оригіналі філософічні трактати Канта, Геґеля чи Шопенгавера, то мусить знати німецьку мову. Коли хтось думає поважно студіювати емпіричні науки, наприклад статистику Пірсона, Фішера чи Спермана, то мусить знати англійську мову. Все ж таки, ані німецька, англійська, французька чи будь-яка інша мова не є спеціяльно природно обдаровані творити символічні, абстрактні поняття. Такі самі поняття можна творити й українською мовою, треба її тільки в тому вдосконалювати. Це що в нас є обмаль праць українською мовою із стислих наук, є виключно наслідком довголітнього поневолення нашого народу. Сьогодні, в обличчі насильної русифікації нашої мови і науки на рідних землях, поширення поважних наукових праць українською мовою стає першорядним науковим завданням.

Наша Церква як установа, яка крім надприродної ролі сповняє також туземну ролю, має скарб, якого здається не має жадна інша християнська Церква. Маю тут на думці наш власний обряд і нашу рідну літургійну мову. Наша Помісна Церква була і є установою, яка в туземному житті символізувала і символізує нашу національну тотож-

(Закінчення на стор. 3-ій)

І.Дидолич

ЧОМУ КАВА ДОРОЖІЄ?

Останніми часами зросли дуже ціни на каву й ще далі зростають. Вину цього приписують недостачі кави наслідком морозів, які навістили Бразилію в 1975-му році, війні в Анголі, відносинам в Уґанді й повстанням у Кольомбії. Одначе, найважливішим спричинником того явища були морози в Бразилії, яка звичайно продукувала майже 40 відсотків усієї світової торгівлі кавою. Кава, поруч нафти, це найважливіший продукт у світовій торгівлі, експорт якої виносить 4 більйони долярів піврічно. В цьому промислі Бразилія відіграє домінуючу ролю. Країни, які диктують ціни кави (з тих відсотків 42), торгують на твердих ринках без відповідної контролі. Одначе, запаси є замалі, а продукуючі країни продавали по найбільших цінах, які могли одержати.

Загальна продукція 42 країн за 1976-1977 рік, по підрахункам американського Департаменту хліборобства, виносить 62,7 мільйонів мішків. Тільки 45,4 мільйонів мішків є для експорту, щоб задоволити світове запотребування, 55 мільйонів мішків, з яких кожний важить 132 фунти. В 1975-76 світова продукція виносила 73,5 мільйона мішків, у цьому 23 мільйона з Бразилії. Мороз, що знищив більше ніж половину кавових деревець Бразилії аж до коріння, зменшив бразилійську продукцію до 9,5 мільйонів мішків. З тих Бразилія хоче залишити 7 або 8 мільйонів мішків для потреб власного населення. Призначить менше ніж 2,5 мільйонів мішків для експорту. Раніше Бразилія продукувала від 12 до 19 мільйонів мішків річно для експорту.

Колюмбія, другий продуцент кави цього року випродукує яких 9 мільйонів мішків кави, з того 7,6 мільйона для експорту. Це більше ніж 300.000 мішків минулого року. Колюмбія спричинилася до підвишки цін, що підвищила експортові оплати до приблизно 1.47 дол. від одного фунта — себто більше ніж роздрібна ціна кави у ЗСА рік тому. Майже всі інші країни, які продукують каву, отримують нормальну експортову продукцію і продають те, що можуть, за готівку з підвищеними цінами. Деякі зазнали шкоди наслідком катастрофічного морозу. Правління Іді Аміна в Уґанді (яка продукує коло 2,8 мільйона мішків річно) зменшило доставу майже до половини, а неспокої в Етіопії зменшили її торгівлю. Землетрус у Ґватемалі припізнив трохи торгівлю, але не пошкодив урожаю. Звичайно Анголя продукує три мільйони мішків кави річно, але минулого року продукція зменшилась до 1,2 мільйони. Бразилійський Кавовий Інститут повідомив недавно, що не зважаючи на три морози протягом сімох років, Бразилія має 20 мільйонів мішків зеленої кави у своїх магазинах. Бразилія підвищила експортові оплати в грудні м.р. з 55 долярів від мішка до 100 долярів, а Бразилійський Інститут повідомив, що хоч підвищив був експорт тільки на 7 відсотків минулого року, то прибутки більше ніж подвоїлися до 2,3 більйона долярів. Крім того, Бразилія закупила 566.000 мішків кави минулого року від Ель Сальвадора та 167.000 мішків від республіки Маля Ґасі. Це тому, щоби вдержати експортовний рівень краю і придбати для бразилійців, щоб мали що пити. Це, мовляв, не було зроблено, щоб створити трудноші на світовому ринку. Експортовими оплатами й іншими засобами Бразилійський Інститут старається обмежити експорт до одного мільйона мішків місячно, але недавні вантажі були набагато більші.

Коста Ріка, Ель Сальвадор, Ґватемаля, Нікараґва й Гондурас, які становлять 12 відсотків світових продуцентів кави, надіються одержати цього року 1 більйон долярів прибутків з кави, себто 81 відсоток більше, ніж в 1975 році. Кавові спекулянти також спричиняються до підвишки цін кави тим, що заохочують закуповувати ,,майбутню'' каву (себто, ще ,,на пні'').

Світові ціни т.зв. ,,instant coffee", для продукції якої потрібно більше зерен, додержують кроку з меленою кавою. Дотеперішні різниці цін між різними радами меленої кави й ,,instant coffee" фактично зникли, а кава з Африки — на яку деякі країни наложили вищі експортові оплати — тепер коштує майже стільки само, як найкраща південно американська кава. Продуценти кави не старалися створити кавового картелю, щоб контролювати риночні ціни так, як це роблять нафтові країни — заявили офіційні представники в Канаді та ЗСА. Майже всі продуценти хочуть продавати каву, а не магазинувати, бо маґазинування коштує великі гроші. Нафту можна ,,магазинувати'' без шкоди, залишаючи її під землею.

В 1930-их роках було так дуже багато кави в Бразилії, що плянтатори спалили 70 мільйонів мішків кави. В 1960-их роках міжнародні запаси кави вистачали, щоб доставити для світу кави на 18 місяців. Одначе попит більшав і запаси відтоді вичерпалися. При теперішніх обставинах, навіть якщо й не було б уже морозів у Бразилії, запаси будуть невеличкі аж до 1979, а то й 1980 років, а ціни будуть розмірно високі. Які високі, того ніхто не знає.

На марґінесі того всього годиться згадати новинку, яка недавно була в американських газетах: жидемігрант з СССР, який тепер живе в Ізраїлі з жінкою еміґранткою з Польщі, пили досі лише чай. Жінка спитала його, чи не можна б перейти з чаю на каву. Так вони і вчинили; чоловікові кава засмакувала і він подумав, чи не розвести б йому невеличкі плянтації кавових деревець. Всі з того сміялися і навіть уряд не бажав прихилитися до його пропозиції. В кінці таки приділив йому акр землі для проби. Еміґрант випробував 13 родів деревець, але всі не надавалися. Щойно чотирнадцяте показалося витривале для морозу і він плекає тепер маленьку плянтацію.

МОВА І СВІТОГЛЯД ДЛЯ ПЛАСТОВИХ ВИХОВНИКІВ

Торонто — Пластові виховники повернулися до своїх станиць і груп з новим запалом та ідеями до цікавішої праці з молоддю після дводенного З'їзду Гніздових та Зв'язкових. Всі станиці та самостійні групи в Канаді, від Едмонтону до Монтреалю, були заступлені поміж 70 учасниками. Наради, під проводом пл. сен. Дарії Даревич, голови виховного сектора на край, відбулися 26-27 лютого ц.р., на українській оселі ,,Ватра'', 160 кілометрів на північ від Торонта.

Головною ціллю З'їзду було застановитися над зрозумінням і розв'язками актуальних виховних проблем, а конкретно проблеми збереження української мови та проблеми розвитку пластового світогляду.

Професор Ярослав Розумний з Манітобського університету та пластовий сеніор Роман Копач виголосили доповіді на означені теми.

Проф. Розумний, який в січні ц.р. був назначений головою славістичного відділу на Манітобському університеті, представив учасникам поняття, що знання рідної мови є необхідною частиною української людини. Точно висловити свої почуття можна тільки мовою, яка відчує всі нюанси. ,,Мова, це ключ до української духовости, до душі''.

Проф. Розумний перестерігав виховників, що ,,мова не повинна бути батогом''. Ми не повинні карати за вживання англійської мови, бо ,,тоді творимо ненависть до української мови''. Ніхто не хоче звучати неінтелігентно, всі хочуть якнайкраще себе показати і тому часто уживають мову, в якій найкраще можуть висловитись. Висновок для виховників: конечність створити ґрунт і атмосферу, в якій діти були б спонукані вживати мову і підсвідомо дійшли б до кращого знання та вживання української мови.

Пл. сен. Роман Копач, довголітній виховник, який добре пам'ятає ще своє пластування на Рідних Землях, звернув увагу на важливість вирощування пластового світогляду в сьогоднішньому світі. Він підчеркнув, що знання пластової ідеології це стабілізуюче явище в світі. ,,Чим краще засвоїмо закон, тим сильніша людина''. А виховник показує дорогу юнакам, своїм вихованцям.

Дводенний з'їзд дав змогу виховникам, які знаходяться в проводі двох виховних уладів, запізнатися та обмінятися думками і досвідом так важливими для збереження єдности Пласту в Канаді. В своїх резолюціях і напрямних до праці узгіднено підставу дальшої діяльности в уладах новацтва та юнацтва.

Заключенням виховників було те, що доцільним є збиратися, щоб по змозі знаходити розв'язки на всезмінні пластові виховні клопоти. Ці клопоти є проблемами української спільноти, а в деяких випадках і проблемами загальнолюдськими.

Богдан Колос

Петро Андрусів

ЩЕ ПРО СПРАВУ ДЕ МИ СТОЇМО В МИСТЕЦТВІ

II

Яків Гніздовський замкнув панель ось таким висловом: ,,справа мистців творити, а справа громади організувати умови". Воно справді звучить як мрія про ідилію, якої ніколи не було не тільки у нас, але й в багатьох державних народів. Ніхто з громади не творив умов Гарменсові ван Рейн Рембрантові і знаємо, що через ціле життя боровся з матеріяльними трудношами і вмер в недостатках. Жан Франсуа Міллє, з купою дітей і жінкою на удержанні, ціле життя був жертвою немилосердних маршандів, які, як коршуни, чекали на його смерть, щоб підвищити ціни на праці бідного мистця. Коли вмер, злетілися до бідної вдови і за потрійну ціну купували навіть ті його етюди, якими були позатикані побиті вікна. Вінцент Ван Ґоґ був нуждарем ціле життя, не продав ані однієї праці, а рятував його від голодової смерти брат Тео дрібними датками. Поповнив самогубство без будь-якої уваги з боку громади. А цеж діялося на тому високо культурному заході Европи.

А в нашому житті в тих передвоєнних часах, які і сам п. Гніздовський пам'ятає, самі мистці мусіли творити собі творчу атмосферу при малому, або й ніякому заінтересуванні громади.

Одна з панелісток (п. Федишин) цілком слушно говорить про міщанський смак в українській громаді, а при тому так гарно сказала про обов'язки українського мистця. Вона навіть не знає, що сказала комплімент не тільки громаді, але й мистцям. Коли більшість з тих мистців, під адресою яких обі пані висказують своє невдоволення, було в їхньому віці — українська громада не мала ще навіть того міщанського смаку, який так їм не подобається; смаки були не міщанські, а просто селянські, бо більшість інтелігенції походила зі сіл і поза народним побутом та народним мистецтвом — не мала поняття не тільки про світове, але й про звичайне провінційне мистецтво.

В початках двадцятих років українська молодь розсипалася по всіх столицях Европи, шукаючи мистецької освіти. Позем набутого ними знання цілком не був гірший від того, яким гордяться сьогоднішні молоді мистці. Те знання було інше і зв'язане з іншим періодом часу. Тодішнє покоління мистців не сиділо даром по забитих дошками провінціях, але поринало в тогочасне мистецьке життя Европи, беручи участь у міжнародних виставках від Гельсінок аж до Парижу, а не рідко, переходячи океани, діставалося навіть на американський континент. На тих виставках, як і в різних конкурсах, українці здобувають відзначення, нагороди і медалі. Здається не було в Европі виставки графіки, де Павло Ковжун не виставляв би своїх праць, дістаючи чимало відзначень і нагород. На міжнародній виставці екслібрісу у Варшаві молодий калікаволиняк Ніл Хасевич при сильній конкуренції дістає одну з трьох нагород, залишаючи усіх польських графіків позаду. В Празі інший молодий українець, Віктор Цимбал, здобуває першу нагороду у державному конкурсі на графічний портрет одного з великих чеських діячів. В дальшій своїй діяльності цей же мистець здобув чимало нагород, в тому п'ять золотих медаль. Не менше успішним були Микола Бутович, Василь Масютин, Роберт Лісовський, Ярослава Музикова, Святослав Гординський та інші.

В ділянці малярства і різьби тодішнє покоління Українців також не залишалося позаду. Українські мистці, що групувалися в різних столицях европейських держав, брали живу участь в міжнародних виставках в Гельсінках, в Стокгольмі, в Берліні, в Празі, в Парижі, добивалися признання, нагород а їх праці знайшлися в кращих приватних і музейних збірках цілої Европи.

З-посеред тих мистців варто назвати деякі відомі імена: Михайло Андрієнко, Северин Борачок, Микола Глущенко, Василь Хмелюк, Микола Кричевський, Василь Перебийніс, Михайло Бойчук, Марія Дольницька, Софія Зарицька-Омельченко, її чоловік Петро Омельченко, Василь Крижанівський, Петро Холодний, мол., Михайло Осінчук та багато інших, і не рахуючи мистців ще старшого покоління з Олександром Архипенком і Олексою Грищенком на чолі. Усі ті мистці брали участь в загально-світовому мистецькому житті далеко перед тим, ніж обі шановні прелеґентки прийшли на світ. Майже всі вони здовували освіту власними зусиллями, часто серед невиносимих злиднів. Здавали іспити, здобували дипломи в університетах, дехто рятувався педагогічною працею в середніх і вищих школах.

Але перш усього, кожний старався щось з того здобутого знання принести в свою громаду, щоб піднести позем розуміння ваги культурних явищ у себе вдома. Це була тяжка і трудна праця. Цілими роками деякі прості справи треба було вияснювати виставками, відчитами, друкованим словом та елементарним навчанням студентської молоді. Були великі розчарування, непорозуміння, часами доходило до одвертих конфронтацій мистців з громадою при нагоді трудніших до зрозуміння виставок. Тоді мистці могли також рятуватися втечею в чужі середовища. Одначе вони того не робили, бо розуміли, що в той спосіб проблеми не розв'яжеться.

Словом — був це нелегкий шлях, яким треба було перевести українську збірноту до того — покищо — скромного позему, який пані охристили ,,міщанським". Коли серед тієї міщанської громади вже є такі одиниці, які цілком щиро любуються в зразках модерного мистецтва, як от д-р Микола Кузьмович, д-р Ахіль Хрептовський, Євген і Августин Сумики, В. Семчишин, Е. Довгань, д-р Володимир Попович, д-р Роман Смик — то це вже великий поступ. Поруч тих визначніших колекціонерів є чимале число людей, які мають зрозуміння та вміють любуватися навіть графікою Якова Гніздовського, малярством Л. Гуцалюка і напевно є такі, що зрозуміють і будуть любуватися працями пані Петришин.

Цей поступ у великій мірі спричинила діяльність мистців того старшого покоління, частина яких переселилася за океан в т. зв. діяспору.

(Продовження буде)

Д-р Михайло Снігурович...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

мітети УНС повинні бути ліпше оформлені і треба вишколених організаторів, які допомагали б Округам в їхній організаційній праці.

Звіт касира Добчанського виявив, що в касі є готівка в сумі $226.56.

На внесення голови Контрольної комісії п. Гальковича уступаючій управі схвалено абсолюторію.

Опісля на внесок п. Григорія Гіни переобрано цю саму управу Округи з деякими додатками: проф. Іван Телюк — почесний голова; д-р Михайло Снігурович — голова; Василь Фіцик — містоголова; Тарас Слівінський — секретар; Василь Добчанський — касир; п-і Ірина Олійник, Іван Гулич, Дмитро Стець і Яків Несторук — члени управи. Контрольна комісія; голова: Михайло Гальковнч, члени: Володимир Василенко і Григорій Гіна.

П-і Душник у своєму слові склала гратуляції п. Гальковичеві за його 56 літ праці для УНСоюзу та висловила признання Відділові 277 в Гартфорді за приєднання 31 члена в 1976 р., п. Василенкові за 11 членів, а П. Дутці і С. Кравцеві за приєднання по 10 членів. Рівнож Від. 387 у Вілімантик та Від. 414 в Ню Гейвен приєднали по 11 нових членів. В дальшому пані Душник дала загальний огляд організаційної діяльности та фінансового стану УНСоюзу, зазначуючи, що цьогорічну квоту визначено на 5,000 нових членів та $10,000,000 суми забезпечення. Ню Гейвенська Округа має квоту у висоті 180 членів на 1977-ий рік. Пані Душник рівнож реферувала про боргові зобов'язання, стипендійні подання і курси для нових секретарів, які цього року відбудуться в днях 20-24 червня на Союзівці.

В дискусії порушувано такі справи, як дім для старших членів, нові грамоти або певні атракційні додатки до існуючих грамот, стипендії, будинок УНСоюзу, підхід до Відділів, які не висилають своїх представників на збори округи, потреба нових і професійних організаторів, централізація відділів і т. п.

В дискусії забирали голос пп. Добчанський, Гіна, Кравець, Несторук, Галькевич, Гулич, Слівінський, Гураль, Василенко, д-р Снігурович і п-і Олійник. Між новими плянами в дискусії була справа „Союзового Дня" цього літа та організаційні і фінансові справи. На внесок д-ра Снігуровича ухвалено, щоб Відділи платили до Округи вкладку у висоті 5 центів від кожного дорослого члена за 1975 і 1976 роки.

Збори закінчено перекускою, яку приготовила п-і Марія Слівінська.

ЦЕНТРАЛЬНА ПРОБЛЕМА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ність і окремішність. Це добре розуміли і розуміють усі наші явні і скриті противники. Здається, мавши такий скарб як свою рідну українську мову, наші Церкви будуть робити все можливе, щоб ту мову задержати як офіційну урядову мову, і то не тільки в літургійному сенсі. Одначе Церква в туземному розумінні є віддзеркаленням суспільства, якому служить, а наше суспільство у ЗСА і Канаді, на жаль, в 50 відсотках затратило свідомість своєї національної тотожности. Серед людей українського походження, які є членами однієї Помісної Церкви і ще задержали той сам обряд, панує дійсна „вавилонська вежа" під оглядом національно-етнічного опридлення. Уявіть собі, що 59 років після проголошення Четвертого Універсалу, 58 років від соборної злуки і 38 років від проголошення акту державної незалежности Карпатської України є в українській громаді люди, які не знають своєї назви. Під оглядом національно-етнічної свідомости деякі сектори нашого суспільства, здається, живуть більше в добі Маркіяна Шашкевича, ніж в добі Мороза і Шухевича.

Щоб зберегти українську мову в діяспорі та пробудити національно-етнічну свідомість серед тих, які ту свідомість затратили, потрібно зосереджених зусиль наших церковних, суспільно-громадських і наукових проводів. Здається, що для такого процесу відродження існує тепер найбільш пригожий час. В американському суспільстві помічаємо цікаве явище, як молодь багатьох національних груп шукає своєї ідентичности, свого „коріння". Це позитивне явище зауважуємо також і серед української молоді не раз третього, а навіть і четвертого покоління. Хоча це не масове явище, проте суть не в числах. Слід пам'ятати, що рушійною силою багатьох культурних, соціяльних чи політичних перемін були часто одиниці, або малі групи людей. Національне відродження на рідних землях, свідками якого ми є тепер, напевно підсилить процес національно-етнічної свідомости серед нашої молоді в діяспорі. Сьогодні для України, як поневоленої нації, найвищою історичною рацією є збереження національної субстанції на рідних землях та збереження національно-етнічної тотожности в країнах нового поселення. Наша особиста гідність і самопошана вимагає того, щоб, як повноважні громадяни країн нашого поселення, ми домагалися основних людських прав і пошанівку людської гідности для країн наших предків. Це зможемо досягнути тільки тоді, коли збережемо і передамо черговим поколінням почуття національно-етнічної ідентичности. Якими засобами і як працювати, щоб зберегти рідну мову та почуття національно-етнічної тотожности в діяспорі, це скомплікование питання, яке вимагає зосереджених зусиль наших церковних, суспільно-громадських і наукових проводів, але в першу чергу доброї волі і охоти свідомо визнавати свою національну тотожність кожним із нас зокрема. На довшу мету, почуття національної тотожности та любов до рідної мови може дістати свої тривалі підвалини тільки в родинному середовищі. Людина, яка в дитинстві набуде почуття прив'язання і любови до культури своїх батьків, згодом набуде і почуття особистої та національної гідности в противагу до почуття меншевартости. Така людина буде шанувати, зберігати і плекати рідну культуру і рідну мову не тому, що цього вимагають „старші", чи, як у нас привикли говорити молоді, „український естаблішмент", а тому, що того вимагає історична рація. Вона буде зберігати рідну мову як ту, якою висловлювали свої думки і почування Тарас Шевченко, Леся Українка, Іван Франко, Василь Симоненко: ту мову, за збереження якої переслідують Валентина Мороза, Юрія Шухевича та тисячі інших героїв. Правда, серед деяких кіл сьогодні не є популярним говорити про ідеї чи ідейність, та цілком слушно, що не треба їх розуміти у вузькому доктринерському сенсі. Одначе, як самолюбство, опортунізм та світоглядовий опертий на прагматизмі створюють пригожий підклад для денаціоналізації, так їх антитези — жертвенність та ідеалізм є тими духовними прикметами, які допомагають людині зберегти прив'язання до своєї національно-етнічної спільноти. Сучасний швайцарський психіятр Бінсванґер влучно відмітив, що найкращим засобом на душевну порожнечу і почуття відчуження є активна співдія і цілеспрямованість, або — (як це назвав Ерік Еріксон), — шукання особистої і національної ідентичности. Здається, що в теперішній час для нас усіх найкращою активною співдією є праця в напрямі національного самозбереження.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА СВІЖУ МОГИЛУ

бл. п.

АННИ БАЗАР—ГУЛЯК

зложили

на **ФОНД „ЦЕРКВА В ПОТРЕБІ"**:

По 25.00 дол. Володимир Гуляк, Григорій і Олександра Базар, Іван Пиндус.

По 20.00 дол. Степан і Ганя Дроздовські, Евген Гуляк.

По 15.00 дол. Омелян і Катерина Єний.

По 10.00 дол. Текля Потерийко, Михайло і Софія Бабяк, Іван і Василина Бабяк, Михайло і Марта Колодій, Василь й Ірина Зазуляк, Григорій Зазуляк, Михайло Ракочий, Мирослав і Софія Бурий, Михайло Потерийко, Теодор і Ольга Ракочий, Михайло й Шарлі Назвальський, Андрій Коморовський, Іван Шостак, Михайло Рудік, Василь і Марія Базар, Евген й Ориса Кучеренко, П. Кушниренко, Іван Павлишин, С. Зарецька, Д. Ковч, Степан Гуляк, Т. Климів, М. Лисий, М. Клим

По 5.00 дол. Олекса і Розалія Зальопаний, Михайло і Марія Бабяк, Анастазія Бабяк, Стефанія Тесля, Сандоні, Василь і Надія Твердохліб, Василь Бойко, Д. Копсей, Л. Малиса, Марія Пиндус, Р. Перенський, Т. Яськів, Д. Турчиневич, М. Семко, Михайло Гуляк, В. Зубик, М. Піндора, М. Ковалъ, Н. Чорнота, М. Піндора.

По 3.00 дол. Теодор Базар, Оксана Тарновецька, Ольга Сандуляк, А. Смага, С. Салінська, Н. Мищанець, Н. Н., Сузанна Качка, Олесь Комарницький, Дарія Горань.

Разом: $500.00

В ПЕРШУ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

нашого Дорогого

МУЖА, ТАТА, ДІДУНЯ, БРАТА і СТРИЙКА

бл. п.

Д-ра РОМАНА ПЕТРІНИ

будуть відслужені

ЗАУПОКІЙНІ ЛІТУРГІЇ

в церкві св. Василія Великого у Стемфорді, дня 24-го березня 1977 р., о год. 7-ій ранку;

в церкві св. Ів. Хрестителя в Детройті, дня 24-го березня 1977 р. о год. 9:30 ранку.

Родина просить всіх Друзів і Знайомих Покійного помолитися за спокій Його душі.

АННА — дружина

ОРИСЯ — дочка з родиною

БОГДАН і РОМАН — сини з родиною

БОГДАН — брат з дружиною НАТАЛКОЮ

АНДРІЙ — братанок з родиною

ЕВГЕН і СТЕФАНІЯ ГУТОВИЧ — швагри з з доньками ІРЕНОЮ і МАРТОЮ з родиною

ВІСТІ

УКРАЇНСЬКА ОПЕРА

СІЧЕНЬ 1977

НЕПРИБУТКОВА ФУНДАЦІЯ „УКРАЇНСЬКА ОПЕРА" в НЮ ЙОРКУ ЗАПРОШУЄ ДО ЧЛЕНСТВА!

За два місяці надійшло понад 4,000 дол. пожертв на Фонд У.О.

Пожертви на У. О. відтягаються від податків.

Українська Опера та її дирекція

Впродовж, майже, двох десятків років в Ню Йорку, діяв Український Оперовий Ансамбль. Останнім часом назріла потреба доповнити його новим складом співаків та співачок, придбати нові декорації, одяги та інше. За малою допомогою стейту, у висоті одної тисячі долярів річно, це виявилося не під силу.

Тоді прийшла ідея створити ФУНДАЦІЮ „УКРАЇНСЬКА ОПЕРА", якаб на базі, існуючого вже Ансамблю — створила новий оперовий колектив, з новим складом і новими можливостями та завданнями. Ініціятором створення Фундації був інженер-будівельник Микола Андреадіс.

Його заходом, 17 листопада 1976 року за нумером Ню Йорк Стейту — 11-974 у стейтовій столиці Олбані затверджено Корпорацію, як неприбуткову культурну, крайову установу, яка діє на етнічній — українській - базі в Америці.

Фундація яка вже має вироблений з допомогою адвоката д-ра Аскольда Лозинського, статут, керує Рада Директорів (Борд оф Діректорс), які не є платними. Директори є вибраними, їх обирають, один раз на рік, дійсні члени Фундації, на загальних зборах і вони звітують за працю перед членством. При Раді Директорів буде діяти Мистецька Управа Опери, яка відповідатиме за найкращу реалізацію вистав перед глядачами.

Членом (Фундації) „Українська Опера" може стати кожна особа, зокрема ОРГАНІЗАЦІЯ, установа і так д. вносячи письмову заяву. Член Корпорації платить 10 дол. річно і має на загальних зборах право одного голосу. Крім того, є такі категорії членства Фундації У. О.: Почесні члени, обирані Радою Директорів, **без вплати будь-якої суми**; Досмертні члени, які одноразово вплатять 1,000 дол., або більше; Члени впродовж 20 літ, вплачуючи на У. О. 500 дол. одноразово, або більше; Члени впродовж 10 літ, вплачуючи одноразово 100 дол. або більше.

Як до тепер, до ініціятивної групи, належать, крім інж. М. Андреадіса, Л. Рейнарович, д-р В. Несторчук, Є. Шамо, ред. Л. Полтава.

Раду Директорів, яка має сприяти фінансуванню оперових вистав, очолює інж. Микола Андреадіс; за контролю над фінансовими надходженнями відповідає д-р Володимир Несторчук.

Надалі Рада Директорів буде вибирана активним членством Фундації на загальних зборах. Рахуючи 1977-78 фіскальний рік організаційним, перші загальні збори намічуються на травень 1979 року.

Ініціятивна Група У. О. запрошує всіх бажаючих підтримати справу національної культури за океаном, зокрема українського оперового мистецтва, зголошуватись до членства в Фундації „Українська Опера" короткою заявою, українською, або англійською мовами.

Бажаючих стати членами У.О. просимо виповнити слідуючий формуляр та переслати його, враз із членською вкладкою за рік 1977, на слідуючу адресу:

ПОЧАТКОВІ ФОНДИ У. О.

Оперова солістка Галина Андреадіс передала чистий прибуток з нової платівки „Білі лебеді", у її виконанні в супроводі великої оркестри з Аргентини, на цю ціль, а також пан Євген Шамо, власник фірми „Ей Арт Продакшен", передав на фонди У. О. чистий зиск з платівки „Юкреніян Рак Сонгс" для молоді. Обидві платівки коштують разом 12 дол.

Ініціятивна Група Фундації „Українська Опера" складає щиру подяку всім, що закупом вище згаданих платівок допомагають організації У. О. фінансуючи її перші кроки, а саме: офіційне оформлення, друкарські та поштові видатки, реклям та друге.

Вплачуючи належне за згадані платівки, багато людей подають при тому пожертви на Фундацію „Українська Опера", від 50 центів до 500 дол. Разом, за кругло 2 місяці, надійшло до Фундації „Українська Опера" більше, як 4,000 дол. дарунків-пожертв від людей, які виявили не лише любов до української пісні-музики, а й зрозуміння великої справи, створення в метрополітальному Ню Йорку такого Українського Оперового Театру, який відповідав би всім вимогам сучасного, культурного глядача-слухача та міг би обслуговувати й інші міста з більшими українськими поселеннями.

Стейтові власті будуть вплачувати 1.00 дол. за кожний зібраний Фундацією для „УКРАЇНСЬКОЇ ОПЕРИ" 1.00 дол. Пожертви відтягаються від податку.

СПИСКИ ЖЕРТВОДАВЦІВ

З огляду на обмежене місце в часописах ми можемо подавати лише прізвища тих жертводавців, які внесли на Фонд „Українська Опера" 5.00 дол, і вище. Перший такий список публікуємо на цій сторінці, висловлюючи усім Шановним Жертводавцям щире Спасибіг!

Хто дає скоро, той дає двічі!

В Україні наша рідна мова й культура, в тому й оперове мистецтво є під страшною загрозою!

ЗАЯВА — PETITION

Я .... Замешканий під адресою
I .... Residing at
.... місто .... Штат ....
city State
Телефон .... бажаю стати активним чле-
phone would like to become an active mem-
ном Фундації Українська Опера. Прикладаю чек або гро-
ber of the Ukrainian Opera Inc. Enclosed please find a check or
шовий переказ на суму 10 дол. як членську вкладку за 1977р.
money order for a sum of $10.00 in payment for 1977 membership dues.

Підпис ....
Signature
Дата ....
Date

Члени інших категорій зазначають про свої вплати в залежності, яку категорію виберуть.

„Українська Опера" є загальногромадською установою, з метою дати українському громадянству в Америці вистави українських — клясичних і нових — опер на відповідній мистецькій висоті, сприяти творчій праці композиторів, письменників, солістів-співаків та всіх хто бере участь у цьому найскладнішому з усіх жанрів мистецтві, залучити до праці молоді фахові українські оперові й театральні сили.

Українська Опера потребує до співпраці композиторів (нові твори), диригентів, режисерів, співаків-солістів, співаків-хористів, драматичних артистів, світлових техніків, малярів декорацій, кравців строїв, робітників сцени (теслярів) та ін. Незалежно від того в якому штаті Ви мешкаєте, всіх бажаючих співпрацювати з Українскою Оперою (part-time) просимо виповнити нище слідуючий формуляр та переслати його разом з докладнішими інформаціями про Вас та Вашу професію на адресу: UKRAINIAN OPERA INC., P.O. Vox 265, Mastic, N.Y.. 11950.

АПЛІКАЦІЯ

Ім'я .... Призвище ....
Вік ....Стать ....Адреса .... Телефон ....
Професія ....

В недалекому часі фундація розпочне перегляд сил до їх залучення до співпраці.

Які українські опери плянує показати на високому рівні загальному глядачеві „Українська Опера"?

Перш за все, йдеться про найбільш фаховий добір професійних сил, зокрема серед обдарованої української молоді: випускників таких музичних шкіл, як Джуліярд у Ню Йорку, Пібаді у Балтиморі, Музичної Академії у Філядельфії та ін. Всі солісти-співаки працюватимуть за контрактами, як і музики в оркестрі. Мистецька Рада у порозумінні з Радою Директорів буде відбирати і затверджувати відповідних до вимог виконавців.

Довідуємось, що є мова про чудову оперу Вахнянина „Купало" із клясичного українського репертуару. Мовиться також про цілком новий оперовий твір з історичною українською тематикою.

Сподіваємось, що за кілька місяців на цій сторінці зможемо повідомити про остаточний вибір першої опери для показу громадянству в ЗСА і Канаді.

ВІДВІДИНИ В УККА І УНСОЮЗІ

Члени Ради Директорів Корпорації „Українська Опера" відвідали в місяці січні 1977 р. кількакратно Канцелярію УККА в Ню Йорку, де мали змогу докладно поінформувати про завдання й розвиток Корпорації екзекутивного директора УККА мгра Івана Базарка, знайшовши повну підтримку шляхетному й відповідальному задумові.

У вівторок 1 лютого ц. р. представники Корпорації відвідали Редакцію „Свободи" та мали довшу інформаційну розмову з головним предсідником УНСоюзу п. Йосипом Лисогором, який сказав, що Український Народний Союз завжди іде назустріч усім важливим культурним починам.

Український Оперовий Ансамбль дасть ще дві вистави

Український Оперовий Ансамбль під керівництвом Лева Рейнаровича у Ню Йорку зобов'язаний за стейтовим законом дати ще дві вистави у стейті Ню Йорк до кінця цього року. Вистави відбудуться зі старими одягами і декораціями — не торкаючи фондів Фундації „Українська Опера".

„Українська Опера" плянує здійснити свою першу оперову виставу приблизно через один рік, себто весною 1978 року.

По $ 500

Self Reliance N. Y., Derkacz J.

По 100 дол.

Horodylowsky G. M.D.

По 50.00 дол.

Skrypnyk Most Rev. Mstyslaw, Strilbyckyj A.& R. M.D., Nahirny D.&O.

По 38 дол.

Slywka I., Smyk R. M.D.

По 25.00 дол.

Gabro Most Rev. Jaroslav, Borsa Rev. A., Self Reliance, Chicago, Tatariw A.& D., Skarvinko E.&E., Smyk B. Rev.

По 23.00 дол.

Sweedan M.

По 20.00 дол.

Huta M.&B., Wasynchuk I. D.D.S., Hnatchuk N.&I. M.D., Ryzewska D.D. Zarewych B.&N., Dr.,Sydoriak A., Woloszyn, Nychka B. D.D.S.,Mlynko J., Koleniak K.,Gecha M.

По 18.00 дол.

Naumenko H., Pavliv S.

По 15.00 дол.

Volosin Rev. B.,Karatnycky E.&H.,Baluta S.&I., Charyna Rev. M.&.M.

По 14 дол.

Hrynyszyn J.

По 13.00 дол.

Oceretko A. M.D., Klos A.&A., Dmytryk O., Lutzky E.&K., Chalow M., Suchorsky M., Ostafijczuk M., Makarewycz I. M.D., Bratush J.D., Deychak N. M.D., Oryshkewych G.&M., Rohatynskyj P., Mulyk J., Demus P.T. M.D., Kocur I.E., Lukiw J., Livczak B., Krawchuk J., Luty-Lutenko Y.

По 12.00 дол.

Jacyk M., Rudiak P.&K.

По 10.00 дол.

Rozankowsky J.Dr.,Serediuk B., Konopada J.&H., Bishko J., Drebot J., Bashtewych A., Andrusiak E.&I., Barabash, M.&M., Wengerchuk O.&O., Koropey J. Dr., Gatz S., Korsheniuk T., Folwarkiv O. Dr. Farbota S.&I., Hankewych J.&M., Lisnyj P.&Z., Mazuror S.&I.,Yaworsky Y., Tverdochlib P., Wolowodiuk W., Zalitacz S., Shkolnik A. M.D. Kulynych D., Pacholuk I.&B., Bobelak D., Buk A.&K., Zakoworotny J., Kochman T.&A., Lysiak R. M.D., Batrynchuk W., Demczenko A., Draznidowsky R.&N., Mynajew M.&M., Danchak M.&A., Kozar O., Dmytriw M., Kushner J., Shablij M., Gengalo P.&X., Stec A.Z. Larsen L.

По 8.00 дол.

Hladky D., Dzul P.&I. M.D., Dowbczewsky I. Dr., Iwanowycz W., Iwanycky R., Kurolyshyn P., Krill E., Pasichniak W. M.D., Vizir V. Klos W., Dykun M., Kyshakewych J.M.D. Hundiak M.J.R., Yacuk P., Turchyn P., Kostyk S.N., Kostyk W.,Salisnjak J.&M., Szkoruta M., Sosiak W.&B.,Petrenko J., Geleta J.N., Hnojewyj A.M., Bilaniuk O., Hrynuck S., Rev. Falendych W., Kost J., Dachniwskij F., Fisher-Slysh M. M.D., Rychtyckyj S., Stopkey M.J.&D.C., Wyshnytzky E., Zador N.&P., Hubka B., Kalynyk V.&O., Kazimirczuk P., Motruk D., Rubych M., Fylypiw P., Steckiw E. M.D., Shevchenko M., Luchanko H., Svitlyk M., Salenko V., Melnyk G., Kaskiw W., Huley G. Rev., Fracian T.&S., Charambura J., Wontorsky G.&D., Kupczak B.&I. M.D., Smereka D., Dragan M.&O., Forostyna M., Kusztala M.&W., Magera N.&M., Wytwycky P., Danusiar T. VRev., Baran J., Mitrinaga M.&N., Samotulka T. M.D., Biletsky W.&J.,Koropeckyj M.&O., Kosarchyn N.&M., Cymbala H.,Zelacki S.&M., Jensen L.&H., Hodowanec S., Morozewych O., Sarachynskyj B., Bilinsky I., Czuji T. M.D., Czajka W., Korbyn G.&M., Wichkowsky T., Reshetylo O.&T., Diaczenko L.A. Dackiw O.&M., Nowosiwsky T.C. & I., Sorochak W., Melnyczuk M., Konowalov W., Pidhirny S., Sotnyk P., Halich V., Jachno O., Kulyk S., Herasynowycz R., Vytanovych G.J., Werbowskyj I.

По 6.00 дол.

Czajkiwsky M., Hrycak P.&R. Czubotniuk A., Mykyta R.. Martynowych O. M.S. C.E., Danczuk-Reshitnyk M.

По 5.00 дол.

Chorny M., Hasiak S., Goyiv Z., Nakonechny T., Serabyn S., Koroluk E., Holowinsky M. Rev., Stebelsky B. Rev., Didoshak W.&T., Dziuba K.&E., Jaciuk A.&M., Hnatiuk M.W. M.D., Basladynskyj N., Horiatshun J., Bilozir M., Cholewchuk M.&W., Lozynsky T.&M., Baron L., Lysyj A., M.D., Dozorsky M., Forys G.&J., Swirsky J., Fedoriw P.&I., Mychaluk A., Swyrydenko J.&E., Shewchuk-Bishop T.,Evasiuk J.P., Telishewsky P., Blonarovych L.J., Peniak J., Jermolenko E., Mohuchy W.&S., Polowchak I., Chupa W., Dratsh B., Semuschak L., Ohar W., Basarab I., Sawnuk W., Hrab G.&M., Chomiak S.

ДО КІНЦЯ 1977 РОКУ „УКРАЇНСЬКА ОПЕРА" ПОВИННА ЗІБРАТИ 55-60 ТИСЯЧ ДОЛЯРІВ — ДЛЯ ПОНОВЛЕННЯ ТВОРЧОГО КОЛЕКТИВУ, ЗБІЛЬШЕННЯ ОРКЕСТРИ, ПРИДБАННЯ НОВИХ ДЕКОРАЦІЙ ТА ПІДГОТОВИ ПЕРШОЇ ОПЕРОВОЇ ВИСТАВИ

„УКРАЇНСЬКА ОПЕРА" — ЦЕ ЗАГАЛЬНОГРОМАДСЬКА КУЛЬТУРНА УСТАНОВА ЗАПРОШУЄМО ДО ЧЛЕНСТВА!

Матеріяли зладив ред. Л. Полтава — прес. -референт У.О.

